

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 6018200799
Dátum vydania rozhodnutia: 16.12.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6018200799.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: P. S.Á., nar. XX. H. XXXX, bytom H. X. Z. XXX/X, N., právne zast. JUDr. Petrom Krchnákom, advokátom so sídlom Dolná 13, Banská Štiavnica, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18. októbra 2018, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18. júla 2019, č.k. 30Sa/19/2018-62, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18. júla 2019, č.k. 30Sa/19/2018-62, z a m i e t a.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej v texte rozhodnutia len „krajský súd“ alebo „správny súd“) právoplatným rozsudkom zo dňa 18. júla 2019, č.k. 30Sa/19/2018-62 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18. októbra 2018 (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“), ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené prvostupňové rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X - I. zo dňa 20. júna 2018 vo veci odňatia invalidného dôchodku, č. XXX XXX XXXX X - II. zo dňa 20. júna 2018 vo veci priznania čiastočného invalidného dôchodku, č. XXX XXX XXXX X - III. zo dňa 20. júna 2018 vo veci priznania invalidného dôchodku a č. XXX XXX XXXX X - IV. zo dňa 20.

júna 2018 vo veci nároku na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01. januára 2004 a súčasne zániku nároku na invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

2. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X-I. zo dňa 20. júna 2018 žalovaná rozhodla, že podľa § 263 ods. 1, § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) a § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 100/1988 Zb.“) tak, že žalobkyni od 14. septembra 2016 odňala invalidný dôchodok poukazujúc na to, že 05. júna 2018 bol zdravotný stav žalobkyne posúdený so záverom, že nie je invalidná od 04. februára 2015 podľa § 29 ods. 3 zák. č. 107/1999 Z.z., ale je čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. b) zák. č. 100/1988 Zb. a od 04. februára 2015 je invalidná podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 %.

3. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X-II. zo dňa 20. júna 2018 žalovaná rozhodla podľa § 263 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z. a podľa § 37 zák. č. 100/1988 Zb. tak, že od 14. septembra 2016 priznala žalobkyni čiastočný invalidný dôchodok v sume 129,40 Eur mesačne. Žalovaná v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázala na závery lekárskeho posudku o invalidite zo dňa 05. júna 2018 s tým, že z tohto posudku vyplýva, že žalobkyňa už nie je invalidná, ale iba čiastočne invalidná. Podľa zák. č. 100/1988 Zb. obojstranná gonartróza III. stupňa podľa rtg s pridruženým postihnutím chrčtice zodpovedá čiastočnej invalidite, pričom v roku 2007 bola popisovaná gonartróza I. stupňa vpravo a II. stupňa vľavo s ľahkým obmedzením hybnosti. V čase posudzovania bola žalobkyňa krátko po operačnom zákroku s neukončenou liečbou a nebol vylúčený ďalší operačný zákrok, skončilo podporné obdobie, a preto bola uznaná invalidnou s predpokladanou zmenou po roku. Následne nebol stav doriešený, opakovane žalobkyňa absolvovala rehabilitačné pobyty. Od odstránenia zostávajúceho osteosyntetického materiálu bolo upustené, možná bola artroplastika pri progresii nálezu. Podľa predložených ortopedických nálezov je pravé koleno bez obmedzenia pohyblivosti, jazva po operácii stehnovej kosti je pevná. Popisovaná je gonartróza II. stupňa na rtg. Ľavé koleno je len diskkrétne defigurované, flexia v kolene bola 100 až 110 stupňov, extenzia len minimálne viazla, podľa posledného nálezu z marca 2018 je flexia vľavo 90 stupňov, čo je stále ľahké obmedzenie pohyblivosti, koleno je bez opuchu. Pretrváva mierna hypotrofia svalového stehna ľavej dolnej končatiny. Odľahčovanie ľavej dolnej končatiny s polovičnou záťažou bolo doporučené pre devastáciu chrupavky ľavého kolena s plastikou. Opakovane je podávaná intraartikulárna liečba pre poškodenie chrupavky. Iná liečba a zákroky neboli indikované. Ďalej žalovaná poukázala na konštatovanie ortopéda zo dňa 16. júna 2016 o možnej progresii nálezu, ku ktorej sa vyjadril posudkový lekár tak, že objektívne je v náleze popisovaná flexia v ľavom kolene 110 stupňov, rtg gonartróza II. stupňa vľavo, nález nezmenený. Posudkový lekár uviedol, že neposudzoval možnú progresiu, ale aktuálny stav a ak dôjde k zhoršeniu zdravotného stavu, bude tento opätovne prehodnotený. Podľa neurologických nálezov pretrváva obmedzenie pohyblivosti chrčtice s tým, že poškodenie fibulárneho nervu sa vyšetrením nepotvrdilo, pretrváva periférna lézia vo svaloch, ktorá môže byť reziduálnym následkom po úraze, ale nemá vplyv na motoriku dolných končatín. K diagnóze osteoporóza posudkový lekár uviedol, že táto je potvrdená v hraničnom pásme na chrčtici, v pásme osteopénie v oblasti stehnovej kosti. Je hodnotená ako osteoporóza z inaktivity. Naďalej pretrváva ľahké obmedzenie pohyblivosti kolien aj napriek pokročilým rtg zmenám. Ohľadne odborných lekárskeho nálezov zo psychiatrickej ambulancie posudkový lekár uviedol, že psychiater udáva pretrvávanie depresívnej nálady. Podľa predložených nálezov bol v roku 2013 stav kompenzovaný, nálada bola vo viacerých nálezoch popisovaná ako normotýmna, a napriek tomu bola v závere opakovane kopírovaná diagnóza epizóda ťažkej depresie. Aktuálne psychiater hodnotil kolísanie nálady od stredne ťažkej až po ťažkú depresiu, pričom hospitalizácia indikovaná nebola. Liečba nebola vyťažovaná, ani výraznejšie upravovaná. V náleze zo dňa 06. marca 2015 psychiater pre posudkové účely konštatoval nespôsobilosť pracovať, pričom okrem somatických ťažkostí a dedukcií je v objektívnom náleze uvedené len to, že sa jedná o organicko-postraumatickú depresiu stredne ťažkého až ťažkého stupňa s odvolaním sa na psychologické vyšetrenie. Psychologické vyšetrenie je len z roku 2010 a potvrdená je ľahká až stredne ťažká organická patológia CNS a stredne ťažká depresia. Psychológ považoval pracovný potenciál za obmedzený, ale nekonštatoval úplnú neschopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, ako to prezentoval psychiater. Kontrolné psychologické vyšetrenie indikované

nebolo. Podľa posudkového lekára pri uvedenom hodnotení a minimálnom neurologickom náleze, so zohľadnením psychiatrického ochorenia, bol pracovný potenciál už znížený len na úroveň čiastočnej invalidity. Obojstranná gonartróza III. stupňa s pridruženými dorzalgiami zodpovedá čiastočnej invalidite. V priebehu rokov chirurgické riešenie indikované nebolo. Absolvuje sa vysoko suplementačná liečba do kolien a ani ďalšou intenzívnou rehabilitáciou už nie je očakávané zlepšenie funkčného nálezu. Podľa posudkového lekára pri dosiahnutom vzdelaní je žalobkyňa schopná vykonávať administratívne a ľahké manuálne práce na skrátený úväzok. Posudkový lekár sa vysporiadal aj s požiadavkou na vykonanie znaleckého dokazovania a uviedol, že plne akceptuje ortopedické nálezy s popisom rtg rozsahu pohyblivosti, nemá pochybnosti o postupnom zhoršovaní rtg nálezu a funkčného obmedzenia. Posudkový lekár ale neposudzuje predpokladanú progresiu, ale aktuálny funkčný stav, ktorý zodpovedá uvedenému posúdeniu podľa oboch zákonov a v tomto prípade znalec z odboru ortopédie ani traumatológie nie je oprávnený posudzovať zdravotný stav na účely invalidity. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na to, že nebolo, resp. nedošlo k zlepšeniu zdravotného stavu, pričom má sama pocit mierneho zhoršenia, k tomuto bolo uvedené, že invalidita bola priznaná len s ohľadom na skončenie podporného obdobia s predpokladom jej zmeny na čiastočnú invaliditu a následne ponechaná pre zvažovanú extrakciu osteosyntetického materiálu a nutnosť dlhodobej rehabilitácie. Posudkový lekár neočakával zlepšenie, len stabilizáciu následkov. To, že invalidita bola ponechaná až do roku 2015, neodôvodňuje ďalšie trvanie.

Ďalej žalovaná v rozhodnutí uviedla, že nárok na čiastočný invalidný dôchodok žalobkyni vznikol dňa 04. februára 2015 a súčasne sa k tomuto dňu vyplácalo nemocenské priznané pred vznikom nároku na čiastočný invalidný dôchodok, preto nárok na výplatu dôchodku vznikol až po ukončení vtedy poskytovaného nemocenského, t.j. od 14. septembra 2016. Suma čiastočného invalidného dôchodku bola vypočítaná z priemerného mesačného zárobku určeného z rozhodného obdobia za roky 2004, 2002, 2007, 2006 a 2005. Priemerný mesačný zárobok bol určený vo výške 351,81 Eur a tento bol upravený na sumu 135,- Eur. Čiastočný invalidný dôchodok bol vymeraný z III. pracovnej kategórie ako 68 % priemerného mesačného zárobku upraveného podľa § 12 ods. 6 zák. č. 100/1988 Zb., t. j. 91,80 Eur mesačne. Čiastočný invalidný dôchodok predstavuje polovicu sumy invalidného dôchodku, t. j. 45,90 Eur mesačne. Invalidný dôchodok bol ďalej podľa zákona č. 306/2002 Z.z. v znení zákona č. 639/2002 Z.z. upravený o 112,1 % mesačnej sumy, na ktorú má občan nárok ku dňu priznania dôchodku, a o sumu 21,08 Eur mesačne na sumu 118,50 Eur mesačne a súčasne bola suma čiastočného invalidného dôchodku zvýšená podľa zákona č. 222/2003 Z.z. o 6 %, t.j. o 7,20 Eur mesačne na sumu 125,70 Eur mesačne. So zohľadnením nasledujúcich valorizácií bola suma čiastočného invalidného dôchodku určená vo výške 129,40 Eur mesačne.

4. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X-III. zo dňa 20. júna 2018 žalovaná podľa § 70 ods. 1 a § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. priznala žalobkyni od 14. septembra 2016 invalidný dôchodok v sume 217,90 Eur mesačne. Nárok na invalidný dôchodok vznikol dňa 04. februára 2015 a invalidný dôchodok bol podľa § 80 zák. č. 461/2003 Z.z. priznaný od 14. septembra 2016. Podľa § 82, § 293dq a § 293dr zák. č. 461/2003 Z.z. ďalej žalovaná od 01. januára 2017 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 221,90 Eur mesačne. Podľa § 82 a § 293 dx zák. č. 461/2003 Z.z. žalovaná zvýšila invalidný dôchodok od 01. januára 2018 na sumu 226,00 Eur mesačne. Žalovaná poukázala na závery v odbornom posudku o invalidite zo dňa 05. júna 2018, kde v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z. bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť naďalej na 50 % po zlomenine stehrovej kosti s nutnosťou používania opory a ortézy. Bolo ďalej konštatované, že nie sú prítomné poruchy periférnych nervov, končatina nie je skrátená ani deformovaná. Pre ostatné ochorenia bola navýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 % na celkových 60 %. Žalovaná poukázala na závery lekárskeho posudku obdobne ako vo svojom rozhodnutí, ktorým rozhodla o priznaní čiastočného invalidného dôchodku. Poukázala na § 70 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. s tým, že za invalidnú bola žalobkyňa uznaná z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový lekár vychádzal zo skutočností, ktoré boli preukázané počas konania o invalidnom dôchodku s tým, že ak by došlo v budúcnosti k zhoršeniu zdravotného stavu, ktoré by odôvodňovalo stanovenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť alebo zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia, môže žalobkyňa požiadať o znovuposúdenie jej invalidity. Žalovaná ďalej uviedla, že invalidný dôchodok bol podľa § 80 zák. č.

461/2003 Z.z. priznaný až od zastavenia výplaty náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, nemocenského priznaného pred vznikom nároku na invalidný dôchodok, t. j. od 14. septembra 2016. Výška invalidného dôchodku bola vypočítaná ako súčin priemerného osobného mzdového bodu 0,6875, obdobia dôchodkového poistenia spolu s pripočítaným obdobím vo výške 47,2165 rokov, aktuálnej dôchodkovej hodnoty vo výške 10,9930 a percentuálneho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 60 %. Takto bola suma invalidného dôchodku určená vo výške 214,20 Eur a pri zohľadnení nasledujúcich príslušných valorizácií bola určená suma invalidného dôchodku na konečnú sumu 226,- Eur mesačne.

5. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X-IV. zo dňa 20. júna 2018 žalovaná rozhodla, že podľa § 263a ods. 5 a § 112 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 529/2006 Z.z. má od 14. septembra 2016 žalobkyňa nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01. januára 2004 v sume 217,90 Eur mesačne a súčasne od 14. júna 2015 jej zaniká nárok na invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003. Žalovaná v odôvodnení rozhodnutia poukázala na to, že zdravotný stav žalobkyne bol posúdený dňa 05. júna 2018 so záverom, že už nie je invalidná podľa § 29 ods. 3 zák. č. 107/1999 Z.z., ale je čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. b) zák. č. 100/1988 Zb. a od 04. februára 2015 je zároveň invalidná podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 60 %. Žalovaná ďalej poukázala na § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 529/2006 Z.z. a ďalej konštatovala, že ku dňu 14. septembra 2016 suma invalidného dôchodku podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 je 129,40 Eur mesačne a suma invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01. januára 2004 je 217,90 Eur mesačne. Z uvedeného dôvodu žalovaná rozhodla, že zaniká nárok na invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

6. Žalobkyňa podala proti uvedeným rozhodnutiam odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým rozhodnutím.

7. Predmetné rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa a rozhodnutie žalovanej boli vydané po tom, ako boli predchádzajúce rozhodnutia žalovanej správnym súdom zrušené. Vo svojom predošlom rozhodnutí správny súd vyjadril požiadavku voči lekárskeho posudku, a to, aby z nich jednoznačne a preskúmateľne vyplývalo, či a ako došlo k zlepšeniu zdravotného stavu žalobkyne, keď posudkoví lekári prijali záver, že už nie je invalidná, ale čiastočne invalidná v zmysle zák. č. 100/1988 Zb. Zároveň správny súd vyjadril požiadavku, aby preskúmateľným spôsobom odôvodnili určenie konkrétnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z.

8. Žalobkyňa v žalobe namietala, že pokynmi správneho súdu sa žalovaná, resp. posudkoví lekári neriadili, avšak krajský súd mal za to, že tieto žalobné námietky neboli dôvodné. Posudkoví lekári vo svojich posudkoch, na ktoré odkázali orgán verejnej správy prvého stupňa a žalovaná, a z ktorých pri svojich rozhodnutiach ako z podkladov vychádzali, dostatočným a preskúmateľným spôsobom opísali vývoj zdravotného stavu žalobkyne a jednotlivých ochorení od roku 2002, resp. 2003, kedy utrpela úraz. Posudkoví lekári vysvetlili preskúmateľným spôsobom vyhodnotenie odborných lekárskeho nálezov vystavených ošetrovúcim lekárom - ortopédom. V zmysle požiadavky vznesenej správnym súdom v rozsudku sp. zn. 20Sd/283/2015 zo dňa 20. apríla 2016 bolo realizované aj vyšetrenie prizvaným ortopédom Z. D. a aj jeho stanovisko bolo vzaté do úvahy. V lekárskeho posudkoch je opísaný priebeh liečebných úkonov po úraze a je preskúmateľným spôsobom s oporou v odborných lekárskeho nálezoch (ortopéd, fyziater pri prijatí na fyziatricko-rehabilitačné oddelenie, prepúšťacia správa z hospitalizácie v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej) vyhodnotená dynamika v kolenách. Posudkoví lekári vysvetlili a popísali funkčný stav dynamiky bez porúch a jednotlivé stupne poškodenia, zároveň preskúmateľne vyhodnotili aj konkrétne funkčné parametre u žalobkyne (flexia a extenzia) s oporou v odborných lekárskeho nálezoch. Taktiež boli preskúmateľným spôsobom vyhodnotené ostatné ochorenia žalobkyne zdokumentované predloženými odbornými lekárskeho nálezmi.

9. Preskúmateľným spôsobom, zodpovedajúcim predloženým odborným lekárskeho nálezom ošetrovúceho lekára psychiatra, bola vyhodnotená aj diagnóza stanovená ošetrovúcim psychiatrom, a to

stres po polytraume a následne konštatované epizódy ťažkej depresie, neskôr epizódy stredne ťažkej depresie, liečbou dobre ovplyvnené. Vyhodnotenie diagnózy osteoporóza podľa krajského súdu zodpovedá predloženým odborným lekárske nálezom reumatológa a záverom z nich vyplývajúcim. Oproti predchádzajúcim lekárske posudkom bol podľa krajského súdu záver o zmene posúdenia zdravotného stavu preskúmateľným spôsobom vysvetlený.

10. Krajský súd mal za to, že posudkoví lekári preskúmateľne odôvodnili zmenu invalidity v režime zák. č. 100/1988 Zb. na čiastočnú invaliditu v zmysle kritérií stanovených týmto zákonom. Rovnako preskúmateľným spôsobom posudkoví lekári vyhodnotili posúdenie zdravotného stavu v zmysle kritérií stanovených zák. č. 461/2003 Z.z. Preskúmateľným spôsobom stanovili rozhodujúce zdravotné ochorenie a zdôvodnili konkrétne zvolenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %. Ako rozhodujúce ochorenie pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol stanovený stav po zlomenine dolnej časti stehrovej kosti liečený konzervatívne aj osteosyntézou s porušenou funkciou končatiny, jej výraznou deformáciou a svalovou artrofiou. Ochorenie je zaradené v rámci kapitoly V., oddiel G, položka 43, písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. Posudkový lekár vysvetlil, že strednú hranicu percentuálneho rozpätia určil vzhľadom na to, že nie je prítomná porucha motorickej inervácie ľavej dolnej končatiny a jej skrátenie o 4 cm a viac. Záver o stanovenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % z percentuálneho rozpätia 45 % - 60 % tak považoval krajský súd za preskúmateľný. Rovnako boli zohľadnené aj ďalšie ochorenia žalobkyne, ktoré zvýšili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %, čo je maximálna výška stanovená zák. č. 461/2003 Z.z. Do úvahy bola vzatá posttraumatická stresová porucha, recidivujúca depresívna porucha s epizódou stredne ťažkej depresie, dorzalgie, osteoporóza z imobility.

11. Zároveň z lekárske posudkov, nachádzajúcich sa v administratívnom spise, bolo zrejmé, ktorý posudkový lekár posudok vypracoval a posudky sú príslušným posudkovým lekárom aj podpísané.

12. Krajský súd sa zaoberal aj konštatovaním posudkového lekára, že žalobkyňa bola uznanou za invalidnú pre skončenie podporného obdobia, neukončenie liečby, preto je irelevantné hľadať zlepšenie zdravotného stavu. Posudkový lekár žalovanej uviedol, že išlo o citlivé posudzovanie zdravotného stavu u žalobkyne a už v predchádzajúcich obdobiach (roky 2007, 2009, 2010 a 2011) mohlo dôjsť k zmene stupňa invalidity. Žalobkyňa namietala, že takéto závery sa v predošlých lekárske posudkoch a rozhodnutiach žalovanej nenachádzali, a že žalovaná neočakávala zlepšenie zdravotného stavu, a preto je nelogické, že zmenu stupňa invalidity konštatovala z dôvodu zlepšenia zdravotného stavu. Krajský súd po podrobnom oboznámení sa s obsahom lekárske posudkov a s obsahom preskúmaných rozhodnutí, vo vzťahu k vyššie uvedenej námietke žalobkyne uviedol, že dospel k záveru, že posudkoví lekári dostatočným a preskúmateľným spôsobom popísali vývoj zdravotného stavu a vyhodnotenie jednotlivých ochorení. Preskúmateľným spôsobom popísali zlepšenie zdravotného stavu v už predchádzajúcich obdobiach, a to v porovnaní s obdobím, kedy bola žalobkyňa uznaná za invalidnú podľa zák. č. 100/1988 Zb. a tieto skutočnosti považoval krajský súd za podstatné a zásadné.

13. Krajský súd sa nestotožnil s potrebou nariadenia znaleckého dokazovania, a to ani v rámci súdneho konania alebo v rámci administratívneho konania. Uviedol, že diagnózy dokumentované v žalobkyňou predložených odborných lekárske nálezoch neboli sporné. Posudkoví lekári majú zákonom zverenú kompetenciu na posúdenie zdravotného stavu žiadateľa o invalidný dôchodok. Krajský súd preskúmajúc posudky posudkových lekárov z hľadiska ich preskúmateľnosti, logickosti a s ohľadom na to, či boli vzaté do úvahy závery odborných lekárske nálezov predložených žiadateľom o invalidný dôchodok. Žalobkyňou predložené odborné lekárske nálezy boli podľa krajského súdu dostatočne, preskúmateľne a logicky zhodnotené a bol vysvetlený vývoj zdravotného stavu od obdobia, kedy bol invalidný dôchodok priznaný. Krajský súd preto nevzhladol potrebu nariadenia znaleckého dokazovania.

14. Krajský súd poukázal tiež na to, že v prípade, že dôjde k zhoršeniu zdravotného stavu žalobkyne, táto je oprávnená požiadať o znovuposúdenie zdravotného stavu s predložením aktuálnych odborných lekárske nálezov.

15. Podľa krajského súdu sa orgány verejnej správy dostatočným spôsobom zaoberali vysvetlením dátumu, ku ktorému bola konštatovaná zmena zdravotného stavu, pri rešpektovaní toho, že predošlé rozhodnutia boli zrušené pre nepreskúmateľnosť, a vyhodnotenie záverov predložených odborných lekárskeho nálezov zodpovedajú obdobiu, ku ktorému bola stanovená zmena invalidity.

16. Krajský súd tak považoval preskúmané rozhodnutie žalovanej, ako aj jemu predchádzajúce prvostupňové rozhodnutia za správne. Žalovaná správne vypočítala, so zohľadnením správnych vstupných údajov, výšku čiastočného invalidného dôchodku v zmysle zák. č. 100/1988 Zb., ako aj výšku invalidného dôchodku podľa zák. č. 461/2003 Z.z. Správnym spôsobom tieto dve dávky, na ktoré vznikol žalobkyni nárok, porovnávala a rozhodla o tom, že žalobkyňa má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zák. č. 461/2003 Z.z. v sume 217,90 Eur mesačne, čo je vyššia suma invalidného dôchodku ako suma čiastočného invalidného dôchodku, na ktorý vznikol nárok podľa zák. č. 100/1988 Zb. Takýto postup zodpovedá § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorého, ak sú splnené podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01. januára 2004, vypláca sa iba jeden dôchodok, a to dôchodok, ktorého suma je vyššia. Dňom úpravy výplaty dôchodkov podľa § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 529/2006 Z.z. zaniká nárok na dôchodok, ktorého suma je nižšia.

17. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že žalobkyni, ktorá nebola v konaní úspešná, nepriznal právo na náhradu trov konania.

II.

Kasačná sťažnosť

18. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote s poukazom na § 440 ods. 1 písm. f) SSP kasačnú sťažnosť dôvodiac, že napadnutý rozsudok bol nedostatočne odôvodnený v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd: „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“. Práve zo skutočnosti, že súdny proces musí byť spravodlivý vyvodzuje Európsky súd povinnosť súdu dostatočne odôvodniť súdne rozhodnutie. Európsky súd stabilne uvádza, že podľa ustálenej judikatúry zohľadňujúcej princíp vzťahujúci sa na riadny výkon spravodlivosti, rozsudky súdov a tribunálov musia dostatočne uviesť dôvody, na ktorých sú založené (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko).

20. Povinnosť súdu dostatočne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplýva aj zo základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ústavný súd SR k tomuto ustanoveniu uviedol: „Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie, vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody na základe ktorých je založené“ (napr. II. ÚS 410/06).

21. Podľa Európskeho súdu: „účelom odôvodneného rozhodnutia je dať stranám najavo, že boli vypočuté. Navyše, odôvodnené rozhodnutie dáva stranám možnosť odvolať sa proti rozhodnutiu, ako aj možnosť, aby bolo rozhodnutie preskúmané odvolacím orgánom. Len ak sú vydávané odôvodnené rozhodnutia, môže existovať verejná kontrola výkonu súdnictva“ (napr. Suominen v. Fínsko, 37, 1. júl 2003, Tatishvili v. Rusko, 58, 22. február 2007).

22. Podobne podľa Ústavného súdu SR „Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutia súdu boli zdôvodnené a presvedčivé...Takýto postup vyplýva z potreby transparentnosti vysluhovania spravodlivosti, ktorá je nevyhnutnou súčasťou každého justičného aktu. Odôvodnenie rozhodnutia je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny“ (III. ÚS 311/07).

23. Ústavný súd SR vo vzťahu k povinnosti súdov vyrovnáť sa s argumentmi účastníkov konania uviedol: „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Ústavný súd SR ďalej uviedol: „Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument“ (II. ÚS 410/06).

24. Jednou z najdôležitejších súčastí základného práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyrovnáť sa s argumentmi a návrhmi účastníkov súdneho konania. Iba tým, že súd vo svojom rozhodnutí zareaguje na argumenty účastníkov konania, dá účastníkom najavo, že boli vypočutí a že sa ich argumentmi zaoberal. Táto povinnosť je prejavom skutočnosti, že proces právnej argumentácie sa považuje za dialóg medzi účastníkmi argumentácie, v ktorom účastníci uvádzajú argumenty na podporu určitého stanoviska a proti tomuto stanovisku, pričom najlepší z argumentov určí výsledok (rozhodnutie vo veci).

25. V náleze sp. zn. I. ÚS 243/07 Ústavný súd SR naznačil príklon k téze, že právo je argumentatívny fenomén, čo znamená, že k tomu, čo je právom, t.j. čo je významom právneho predpisu, sa dopracováva procesnou argumentáciou, v ktorom súperia rôzne argumenty a najlepší a najpresvedčivejší z týchto argumentov nakoniec určí výsledok: „Vo všeobecnej rovine nemožno presne vyjadriť hierarchiu jednotlivých interpretačných argumentov ani špecifikovať okolnosti, za ktorých má mať jednotlivý argument prednosť pred argumentom iným. Súd musí prihliadať k vzájomným vzťahom jednotlivých do úvahy pripadajúcich argumentov a ich úlohu v konkrétnom prípade vyvážiť s ohľadom na špecifikum danej kauzy, a nie tieto kritériá iba mechanicky aplikovať. Takýto prístup je zároveň prístupom modernej judikatúry, ktorá postupne nahrádza formálne legalistický pohľad na právo pohľadom, ktorým sa sudca usiluje poskytnúť najlepšie vyargumentovanú odpoveď na skutkové a právne otázky, ktoré pred neho strany sporu predložia.“

26. Analyzovanie povinnosti súdu vyrovnáť sa s argumentmi účastníkov konania má pre právnu prax veľký význam. Ústavný súd SR má totiž právomoc preskúmať ústavnosť rozhodnutí všeobecných súdov a už mnohokrát zrušil rozhodnutia všeobecných súdov práve z dôvodu, že sa súdy dostatočne nevyrovnali s argumentmi účastníkov konania a tým porušili základné právo na spravodlivý proces. Tiež Európsky súd mnohokrát vyslovil porušenie práva na spravodlivý proces preto, že rozhodnutia vnútroštátnych súdov sa nevyrovnali s argumentmi účastníkov konania.

27. Európsky súd v rozhodnutí *Vetrenko v. Moldavsko* (Rozhodnutie z 18. mája 2010) uviedol: „...jednou z požiadaviek článku 6 Dohovoru na vnútroštátne súdy je, aby sa zaoberali najdôležitejšími argumentami vznesenými účastníkmi konania a aby uviedli dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Hoci rozsah, v ktorom sú súdy povinné uviesť dôvody sa môže meniť v závislosti od osobitných okolností prípadu, opomenutie zaoberať sa podstatnými argumentami alebo zjavne svojvoľné (arbitrárne) zaoberanie sa takýmito argumentami je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu.“

28. Ústavný súd vo viacerých rozhodnutiach tiež bližšie konkretizoval, čo znamená vyrovnáť sa s argumentmi. V náleze sp.zn. IV. ÚS 296/09 uviedol: „V prípade argumentácie navrhovateľa obsiahnutej v žalobe o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu spochybňujúcej správnosť právnych záverov napadnutého rozhodnutia je nevyhnutné, aby s jeho myšlienkovými konštrukciami, na ktorých je táto argumentácia založená, sa všeobecný súd v odôvodnení rozhodnutia v potrebnom rozsahu zaoberal a vyporiadal sa s nimi a nadväzne na to sa s nimi buď stotožnil, alebo ich vyvrátil, resp. spochybnil. Iba takýto prístup môže zodpovedať kritériám riadneho odôvodnenia rozhodnutia ako jedného zo základných atribútov spravodlivého procesu.“ Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III. ÚS 311/07, v ktorom posudzoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, uviedol, že: „rozsudok najvyššieho súdu podrobil prísnej konfrontácii s argumentami sťažovateľa obsiahnutými v dovolaní majúce na pamäti, že účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného

rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach“.

29. Z uvedených rozhodnutí možno podľa názoru žalobkyne vyvodiť, že vyrovnať sa s argumentom účastníka konania znamená uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Ak súd odmietne nejaký argument účastníka konania, musí ho v odôvodnení rozhodnutia vyvrátiť, resp. aspoň spochybníť, alebo vysvetliť, prečo tento argument považuje za irelevantný.

30. Uvedenie dôvodu pre prijatie alebo odmietnutie argumentu účastníka konania je tiež argumentáciou, a to uvádzaním argumentov reagujúcich na argumenty účastníka konania. Argumenty súdu uvedené pre odmietnutie argumentov účastníka konania musia byť jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne, aby naozaj smerovali k vyvráteniu alebo spochybneniu argumentov účastníkov konania. Za arbitrárne zaobranie sa argumentmi možno považovať napríklad konštatovanie súdu, že argumenty účastníka sú nesprávne alebo irelevantné, bez toho, aby súd dostatočne vysvetlil, prečo ich považuje za nesprávne alebo irelevantné.

31. Možno tiež konštatovať, že čím je dôkladnejšia a podrobnejšia argumentácia účastníka konania, tým musí byť dôkladnejšia aj argumentácia súdu, ak chce súd tieto argumenty vyvrátiť alebo spochybníť. Ak súd na tieto konkrétne a podrobné argumenty účastníka konania zareaguje iba všeobecným konštatovaním, takáto argumentácia súdu nemôže byť považovaná za konkrétny protiargument a nemôže byť ani považovaná za dostatočné vyrovnanie sa s argumentmi účastníka konania.

32. Vo viacerých rozhodnutiach Európsky súd uviedol, že ak sa vnútroštátny súd nevyrovnal s argumentom alebo návrhom predloženým účastníkom konania, „nie je možné zistiť, či súd jednoducho opomenul zaoberať sa touto otázkou alebo či ho zamýšľal zamietnuť, a ak to bolo jeho úmyslom, aké boli dôvody pre takéto rozhodnutie“ (napr. Ruiz Torija v. Španielsko, § 30).

33. V napadnutom rozhodnutí sa krajský súd nedostatočne vyrovnal s argumentmi žalobkyne, ktoré uviedla v žalobe a vo vyjadrení zo dňa 15. apríla 2019. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v bodoch 83 až 96 je všeobecné, bez uvádzania konkrétnych skutkových okolností, z ktorých krajský súd vychádzal a bez uvádzania konkrétnych logických úvah, ktorými podradil tieto skutkové okolnosti pod konkrétne zákonné ustanovenia. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v uvedených bodoch žalobkyňa považovala za nepresvedčivé. Napadnuté rozhodnutie tak porušuje § 139 ods. 2 SSP, podľa ktorého by malo byť odôvodnenie rozsudku presvedčivé. Zároveň napadnuté rozhodnutie je v uvedených bodoch do takej miery neurčité, že je nepreskúmateľné.

34. Žalobkyňa poukázala na svoje argumenty zo žaloby a z vyjadrenia zo dňa 15. apríla 2019, s ktorými sa krajský súd v napadnutom rozhodnutí nedostatočne vysporiadal. Napadnuté rozhodnutia boli vydané na základe rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 20sa/2/2017-45 zo dňa 15. februára 2018, ktorým boli zrušené predchádzajúce rozhodnutia v predmetnom konaní. V rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 20Sa/2/2017-45, bolo uvedené: „,

v lekárskech posudkoch je len konštatované, že aktuálne lekárske nálezy odôvodňujú zmenu stupňa invalidity na úroveň čiastočnej invalidity bez toho, aby bol tento záver v konkrétnostiach odôvodnený. V lekárskech posudkoch a následne aj v preskúmaných rozhodnutiach preto absentuje jednoznačný záver, ako boli skutočnosťami o aktuálnom zdravotnom stave žalobkyne vyhodnotené vo vzťahu k podmienkam podľa § 29 ods. 3 a 37 ods. 3 Zákona o sociálnom zabezpečení, teda prečo žalobkyňa nie je invalidnou osobou, ale čiastočne invalidnou osobou v zmysle uvedeného zákona,“ bod 31. Ďalej tam bolo uvedené: „ak je rozhodujúcim zdravotným postihnutím rovnaké zdravotné postihnutie ako bolo pri uznaní úplnej invalidity, pre preskúmanie záveru o tom, že osoba je už len čiastočne invalidná a nie úplne invalidná, je podľa názoru správneho súdu potrebná aj konfrontácia aktuálnych lekárskeho nálezu so staršími lekárske nálezi, na základe ktorej je možné preskúmať záver o zlepšení zdravotného stavu,“ bod 31. Odôvodnenie predmetného rozsudku ďalej obsahovalo „Nedostatočne je podľa správneho súdu ale odôvodnený záver vo vzťahu k určení miery poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť. Miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť bola u žalobkyne určená vo

výške 50 %. Z preskúmaných rozhodnutí a ani z predložených lekárskeho posudkov ale nie je zrejmé, ako bolo ochorenie u žalobkyne konkrétne vyhodnotenú vo vzťahu k určeni miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a prečo bola určená miera poklesu schopnosti vo výške 50 %. Za účelom preverenia správnosti záveru o invalidite žalobkyne z hľadiska medicínskeho hodnotenia je preto potrebné, aby v lekárskom posudku bolo preskúmateľným spôsobom zdôvodnené, ako posudkoví lekári dospeli ku konkrétnej výške miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, teda ktoré prejavy ochorenia a prípadné zdravotné komplikácie z tohto ochorenia boli zobrať do úvahy ako rozhodujúce, resp. prečo do úvahy neboli zobrať“, bod 34. „Správny súd z administratívneho spisu, ktorý mu bol predložený, zistil, že na lekárskeho posudkoch absentuje údaj o posudkových lekároch, ktorí lekárske posudky vypracovali a ich podpis, preto aj táto žalobná námietka je dôvodná,“ bod 35. A nakoniec krajský súd v predmetnom rozsudku uviedol, že „v ďalšom konaní bude úlohou orgánu verejnej správy 1. stupňa opätovne vo veci rozhodnúť s tým, že pri rozhodovaní zohľadní závery uvedené v predchádzajúcich častiach tohto rozhodnutia, ako aj v rozhodnutí č.k. 20Sd/283/2015-35, zo dňa 20. apríla 2016. Najmä bude potrebné zamerať sa na to, aby závery lekárskeho posudkov boli dostatočne odôvodnené, vrátane zohľadnenia stanoviska lekára z odboru ortopedie.“

35. Hlavným dôvodom, z ktorého vychádzajú napadnuté rozhodnutia bol odborný posudok o invalidite zo dňa 05. júna 2018, ktorý nerešpektoval uvedené pokyny krajského súdu. Ani jeden z uvedených pokynov nebol v posudku spomenutý a ani naplnený. Vzhľadom na to, že ide o opakované očividné nerešpektovanie súdnych rozhodnutí zo strany žalovanej, žalobkyňa požiadala, aby súd procesne zamedzil takémuto konaniu žalovanej.

36. Žalobkyňa ďalej uviedla, že posudok nevychádza z nálezů nezávislého ortopéda. Podľa rozsudku krajského súdu sp.zn. 20Sd/283/2015, zo dňa 20. apríla 2016, posudkový lekár mal na podporu svojich tvrdení citovať „iný objektívny odborný nezávislý nález“. Ortopéd mal tak tento nález vypracovať osobitne.

37. Žalobkyňa poukázala na zlý systém uvedeného lekárskeho posudku. Podľa jej názoru na to, aby boli zistené zmeny odôvodňujúce závery tohto posudku, je potrebné poznať a konštatovať pôvodný zdravotný stav žalobkyne, oproti ktorému tie zmeny mali nastať. Až následne je možné vysvetľovaním a porovnávaním s pôvodným zdravotným stavom žalobkyne konštatovať zlepšenie jej zdravotného stavu. V uvedenom posudku sa nikde nekonštatuje pôvodný zdravotný stav žalobkyne a následne sa neporovnáva údajný zmenený zdravotný stav s pôvodným zdravotným stavom. Otázkou potom je, ako môže byť v posudku konštatovaný zmenený zdravotný stav žalobkyne, keď nie je z neho známy jej pôvodný zdravotný stav.

38. Pred uvedeným posudkom bol zdravotný stav žalobkyne kontrolovaný Z. Z., o čom bola vyhotovená lekárska správa zo dňa 31. augusta 2011, kde je zachytený pôvodný zdravotný stav žalobkyne, z ktorého mal vychádzať aj uvedený posudok, pričom táto lekárska správa bola doložená ako dôkaz do súdneho spisu spolu so žalobou. Žalobkyňa zo svojho subjektívneho pohľadu nevidí žiadne pozitívne zmeny na jej zdravotnom stave, naopak konštatuje mierne zhoršenie všetkých jej zdravotných problémov.

39. Okrem uvedeného žalobkyňa namietla aj retroaktivitu napadnutého rozhodnutia a rozhodnutí, ktoré mu predchádzali, ktoré sú zo dňa 18. októbra 2018 a 20. júna 2018, vychádzajú z odborného posudku o invalidite zo dňa 05. júna 2018, ktoré neodôvodnene odnímajú žalobkyňi invalidný dôchodok od 14. septembra 2016. Takéto rozhodovanie s účinnosťou dva roky pred vydaním napadnutého rozhodnutia nemá oporu v zákone. Okrem toho v napadnutom rozhodnutí vôbec nie je uvedené, na základe čoho je použitý deň 14. septembra 2016.

40. V texte vyjadrenia žalovanej zo dňa 18. marca 2019 na strane 2 je uvedené: „Ako je v odbornom posudku o invalidite zo dňa 05.06.2018 výslovne, konkrétne a podrobne vysvetlené žalobkyňa bola uznaná invalidnou pre skončenie podporného obdobia a neukončenie liečby, preto je irelevantné hľadať zlepšenie v jej zdravotnom stave.“ Toto odôvodnenie je čo sa týka dôvodov uznania invalidity žalobkyne

absolútne neurčité a nezrozumiteľné, keďže žalovaná sa odvoláva na podporné obdobie a neukončenie liečby bez bližšej konkretizácie. Zároveň je tu výslovne uvedené, že žalovaná nevychádzala zo zlepšeného zdravotného stavu žalobkyne a dokonca toto zlepšenie zdravotného stavu ani neskúmala, lebo je to podľa jej názoru irelevantné. Týmto žalovaná vyslovene odmieta plniť pokyny krajského súdu uvedené v jeho predchádzajúcich rozhodnutiach. Zároveň žalovaná si týmto konštatovaním odporuje sama sebe, keďže napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutia, ktoré mu predchádzali, založila práve na údajnom zlepšení zdravotného stavu žalobkyne, ktoré viackrát výslovne konštatovala.

41. V texte vyjadrenia žalovanej zo dňa 18. marca 2019 na strane 2 bolo uvedené: „Napriek tomuto konštatovaniu u žalobkyne už nie sú indikované ďalšie chirurgické zákroky. Stav je stabilizovaný...”. Toto konštatovanie je v rozpore so zdravotnou dokumentáciou žalobkyne, kde sa vo viacerých správach ortopéda uvádza, že žalobkyňa ešte čaká výmena kolenného kĺbu. Tiež žalovaná nezohľadnila zistenú diagnózu žalobkyne osteoporózu, pretože podľa posudkovej lekárky ju má údaje krátko.

42. Z uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovanej a vec jej vráti na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhla, aby jej kasačný súd priznal náhradu trov konania pred krajským a kasačným súdom.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

43. Žalovaná vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti nepovažovala jej dôvody za opodstatnené. Mala za to, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého vec náležite právne posúdil, pričom nezákonnosť napadnutých rozhodnutí žalovanej nezistil.

44. Skutkové okolnosti, týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia žalobkyne, boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového stavu úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Pochybnosti žalobkyne o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúc om určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

45. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná navrhla, aby kasačný súd podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť žalobkyne ako nedôvodnú zamietol a žalobkyňu náhradu trov konania nepriznal.

IV.

Právne posúdenie kasačným súdom

46. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú sťažnosť podala sťažovateľka včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že kasačnej sťažnosti nemožno priznať úspech.

47. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený 16. decembra 2020 (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

48. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

49. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je

dôvodná.

50. Podľa § 29 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. občan má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal
a) invalidným, bol zamestnaný po dobu potrebnú pre nárok na tento dôchodok a v čase vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok, alebo
b) invalidným následkom pracovného úrazu.

51. Podľa § 29 ods. 3 zák. č. 100/1988 Zb. občan je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav
a) je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie,
b) je schopný vykonávať sústavné zamestnanie iba za celkom mimoriadnych podmienok (nevidomí občania, občania s veľmi ťažkými ortopedickými chybami a pod.). Zdravotné postihnutia podmieňujúce invaliditu podľa písmena b) ustanoví Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

52. Podľa § 37 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. občan má nárok na čiastočný invalidný dôchodok, ak sa stal
a) čiastočne invalidným a bol zamestnaný po dobu potrebnú na nárok na tento dôchodok alebo
b) čiastočne invalidným následkom pracovného úrazu.

53. Podľa § 37 ods. 3 zák. č. 100/1988 Zb. občan je čiastočne invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav
a) jeho telesné alebo duševné schopnosti dosahujú polovicu schopností na výkon sústavného zamestnania u zdravých občanov, alebo
b) je schopný vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok, ktoré ustanoví Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom, alebo
c) má značne sťažené všeobecné životné podmienky; zdravotné postihnutia značne sťažujúce všeobecné životné podmienky ustanoví Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

54. Podľa § 37 ods. 5 zák. č. 100/1988 Zb. čiastočný invalidný dôchodok je polovica invalidného dôchodku.

55. Podľa § 70 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

56. Podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

57. Podľa § 71 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

58. Podľa § 71 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

59. Podľa § 71 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

60. Podľa § 71 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

61. Podľa § 71 ods. 6 zák. č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

62. Podľa § 71 ods. 7 zák. č. 461/2003 Z.z. jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

63. Podľa § 71 ods. 8 zák. č. 461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav.

64. Podľa § 80 zák. č. 461/2003 Z.z. starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok sa nevypláca počas obdobia, v ktorom z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti má poistenec nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu alebo nemocenské, ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla pred priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

65. Podľa § 112 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. dávka sa odníme, ak zanikol nárok na dávku alebo ak sa zistí, že sa dávka priznala neprávom.

66. Podľa § 112 ods. 6 zák. č. 461/2003 Z.z. dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

67. Podľa § 263 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak poberateľ invalidného dôchodku podľa prvej vety vykonáva činnosť zamestnanca, práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby, výkon týchto činností alebo prác nemá po 31. júli 2006 vplyv na nárok na výplatu invalidného dôchodku.

68. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým zamietla odvolanie žalobkyne a potvrdila prvostupňové rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X - I. zo dňa 20. júna 2018 vo veci odňatia invalidného dôchodku, č. XXX XXX XXXX X - II. zo dňa 20. júna 2018 vo veci priznania čiastočného invalidného dôchodku, č. XXX XXX XXXX X - III. zo dňa 20. júna 2018 vo veci priznania invalidného dôchodku a č. XXX XXX XXXX X - IV. zo dňa 20. júna 2018 vo veci nároku na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01. januára 2004 a súčasne zániku nároku na invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

69. Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či žalovaná a krajský súd správne vyhodnotili lekárske posudky posudkových lekárov týkajúce sa zdravotného stavu žalobkyne.

70. Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. považuje poistenc, ktorý má pre dlhodob nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, resp. v zmysle § 29 ods. 3 zák. č. 100/1988 Zb. občan, ktorý pre dlhodob nepriaznivý zdravotný stav nie je schopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie.

71. Dlhodob nepriaznivý zdravotný stav v zmysle § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodob nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodob nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodob nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z.z.).

72. Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity v zmysle § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý dlhodob, nielen prechodne podľa poznatkov lekárskej vedy, spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40 %.

73. Kasačný súd sa s právnym záverom krajského súdu, že preskúmané rozhodnutie žalovanej, ako aj jemu predchádzajúce prvostupňové rozhodnutia sú správne, stotožnil vychádzajúc zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, a preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať a len v stručnosti z neho vyberá nasledovné:

74. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa bola pôvodne uznaná za invalidnú podľa § 29 ods. 3 písm. a) zák. č. 100/1988 Zb. Pri opätovnom posúdení jej zdravotného stavu dospeli posudkoví lekári žalovanej k záveru, že je len čiastočne invalidná v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zák. č. 100/1988 Zb. a zároveň invalidná v zmysle § 71 zák. č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 60 %. Spornou bola zmena stupňa invalidity žalobkyne na čiastočnú invaliditu, ako aj dátum odňatia invalidného dôchodku žalobkyne. Žalobkyňa v kasačnej sťažnosti namietala aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu.

75. Kasačný súd v prvom rade poukazuje na tú skutočnosť, že napadnuté rozhodnutia boli žalovanou vydané po tom, ako Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 20Sa/2/2017-45 zo dňa 15. februára 2018 zrušil rozhodnutia žalovanej v predmetnej veci z dôvodu ich nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov vo vzťahu k hodnoteniu medicínskej stránky invalidity a následného nároku na invalidný dôchodok u žalobkyne.

76. Po zrušení rozhodnutí žalovanej bol zdravotný stav žalobkyne opätovne posúdený posudkovými lekármi žalovanej dňa 05. júna 2018 a 18. septembra 2018, ktorí zhodne určili 50 % mieru poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV - choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel G - postihnutie končatín, položka 43 - Stavby po zlomenine stehennej kosti (kľčka, diafýzy, epikondyly) liečené konzervatívne aj osteosyntézou, príp. endoprotézou, písm. b) - s porušenou funkciou končatiny (výrazná deformácia, svalová atrofia, porucha motorickej inervácie, skrátenie o 4 cm a viac) prílohy č. 4 k zák. č. 461/2003 Z.z., pričom za iné postihnutia navýšili mieru poklesu o 10

%, t. j. celková miera poklesu bola určená 60 %. Ako rozhodujúce ochorenie pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkoví lekári žalovanej stanovili stav po zlomenine dolnej časti stehennej kosti liečený konzervatívne aj osteosyntézou s porušenou funkciou končatiny, jej výraznou deformáciou a svalovou artrofiou, keď bolo riadne zdôvodnené, prečo bola určená stredná hranica percentuálneho rozpätia 45 % - 60 %. Posudkoví lekári zohľadnili ďalšie ochorenia žalobkyne, ktoré zvýšili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %, čo je maximálna výška stanovená zák. č. 461/2003 Z.z.

77. Aj podľa názoru kasačného súdu žalovaná, a rovnako tak jej posudkoví lekári sa vyčerpávajúcym spôsobom vyporiadali so zdravotným posúdením žalobkyne. Z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že žalovaná sa vyporiadala s otázkou zlepšenia zdravotného stavu, keď uviedla jednak, že „žalobkyňa bola uznaná invalidnou pre skončenie podporného obdobia a neukončenie liečby, preto je irelevantné hľadať zlepšenie v jej zdravotnom stave, pričom uvedené vyplýva aj z lekárskeho posudku žalovanej“. Zároveň žalovaná v napadnutom rozhodnutí poukázala na vývoj zdravotného stavu žalobkyne odo dňa, keď jej bol priznaný nárok na invalidný dôchodok, pričom uviedla, že postupne dochádzalo vzhľadom na uvedené lekárske závery k zlepšeniu zdravotného stavu žalobkyne. Lekárske posudky žalovanej riadne zdôvodňujú zmenu invalidity na čiastočnú invaliditu, rovnako tak priznanú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a možnosť opätovného zaradenia do pracovného procesu. Z napadnutého rozhodnutia žalovanej jasne vyplýva, že u žalobkyne sa zdravotný stav postupne zlepšil do takej miery, že nebola viac neschopná vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie, čo vyplýva aj z lekárskeho posudkov posudkových lekárov žalovanej.

78. Medzi závermi posudkov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal dôvod pochybovať ani kasačný súd. Vyššie uvedené posudky považoval za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám upraveným v zák. č. 461/2003 Z.z., pričom posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav v súlade so všeobecným posudkovým hľadiskom, úplne a objektívne, svoj záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o miere poklesu schopnosti žalobkyne vykonávať zárobkovú činnosť logicky a presvedčivo odôvodnili, pričom ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov.

79. V zmysle uvedeného nemožno vyhovieť námietke žalobkyne, že odborné posudky o invalidite, resp. napadnuté rozhodnutie žalovanej nerešpektovali pokyny uvedené v odôvodnení rozsudku krajského súdu č.k. 20Sa/2/2017-45 zo dňa 15. februára 2018.

80. Kasačný súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobkyne, že v napadnutom rozsudku sa krajský súd nedostatočne vyrovnal s jej argumentmi, ktoré uviedla v žalobe a vo vyjadrení zo dňa 15. apríla 2019, nakoľko má za to, že krajský súd svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, relevantnými argumentmi žalobkyne sa dostatočne zaoberal, pričom uviedol skutkové okolnosti, z ktorých vychádzal. Krajský súd zároveň poukázal na správnosť záveru žalovanej, keď správne vypočítala výšku čiastočného invalidného dôchodku v zmysle zák. č. 100/1988 Zb., ako aj výšku invalidného dôchodku podľa zák. č. 461/2003 Z.z., tieto dávky porovnala a rozhodla o tom, že žalobkyňa má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zák. č. 461/2003 Z.z. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu spĺňa požiadavky uvedené v § 139 ods. 2 SSP.

81. K námietke žalobkyne, že posudok nevychádza z nálezů nezávislého ortopéda - hoci podľa rozsudku krajského súdu sp.zn. 20Sd/283/2015 zo dňa 20. apríla 2016 mal posudkový lekár na podporu svojich tvrdení citovať „iný objektívny odborný nezávislý nález“, a teda ortopéd mal tak tento nález vypracovať osobitne - kasačný súd poukazuje na bod 84. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde sa krajský súd s uvedenou námietkou riadne vysporiadal, keď bolo vykonané aj vyšetrenie prizvaným ortopédom, ktorý poskytol vo veci posúdenie zdravotného stavu žalobkyne ako prísediaci odborný lekár, pričom nebolo potrebné, aby ortopéd nález vypracoval osobitne.

82. K námietke žalobkyne vo vzťahu k retroaktívnosti napadnutého rozhodnutia a rozhodnutí, ktoré mu predchádzali a k tomu, že v napadnutom rozhodnutí nie je uvedené, na základe čoho je použitý deň 14. septembra 2016, kasačný súd poukazuje na bod 94. odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu

a na rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X-II. zo dňa 20. júna 2018. V uvedenom rozhodnutí žalovaná v rámci odôvodnenia uviedla, že nárok na čiastočný invalidný dôchodok žalobkyni vznikol dňa 04. februára 2015 a súčasne sa k tomuto dňu vyplácalo nemocenské priznané pred vznikom nároku na čiastočný invalidný dôchodok, preto nárok na výplatu dôchodku vznikol až po ukončení vtedy poskytovaného nemocenského, t.j. od 14. septembra 2016.

83. Kasačný súd zároveň uvádza, že z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR vyplýva, že správny súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia správneho súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces.

84. Kasačný súd na záver dodáva, že „Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 111/2017-17 z 8. marca 2017).

85. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kasačný súd rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť žalobkyne ako nedôvodnú zamietol.

86. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že účastníkom nárok na náhradu trov tohto konania nepriznal, keďže žalobkyňa nebola úspešná a u žalovanej nezistil dôvod, pre ktorý by mohol spravodlivo požadovať náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

87. Tento rozsudok kasačného súdu bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.